

Cel powołania kierunku „Behawiorystyka zwierząt”

Transformacja społeczno-gospodarcza zachodząca w ostatnich latach wskazuje na konieczność dokonania przekształceń dotyczących sposobów postrzegania problematyki związanej z utrzymywaniem, hodowlą oraz użytkowaniem zwierząt. Rosnąca ilość gatunków zwierząt utrzymywanych jako towarzyszące oraz alternatywne sposoby użytkowania zwierząt gospodarskich i dzikich wiąże się z koniecznością uwzględnienia w ofercie edukacyjnej Uniwersytetu Przyrodniczego kierunku związanego z behawiorem zwierząt w aspekcie różnorodnych interakcji pomiędzy organizmem a środowiskiem. Także zmiany w przepisach prawnych wymagają zastosowania nowej perspektywy w kształceniu specjalistów, których kompetencje pozwolą na modelowanie środowiska życia zwierząt pod kątem zapewnienia im odpowiedniego poziomu dobrostanu, a także zapewnienia bezpieczeństwa osobom wchodzącym w jakiegokolwiek interakcje ze zwierzęciem. Dotyczy to w równym stopniu zwierząt gospodarskich, towarzyszących, użytkowych, jak i dzikich, utrzymywanych w ograniczeniu wolności. Analizy prowadzone przez instytucje rynku pracy prognozują wzrost zapotrzebowania na specjalistów posiadających wiedzę i kompleksowe umiejętności rozwiązywania problemów natury prawnej i etycznej w różnych formach utrzymania, hodowli i użytkowania zwierząt. Ponadto w ostatnich latach obserwuje się ciągły wzrost znaczenia badań związanych z zachowaniem się zwierząt i ich wykorzystaniem w innych dyscyplinach.

Charakterystyka studiów

„Behawiorystyka zwierząt” w pewien sposób profiluje studia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt w kontekście etologicznym. Studia umożliwiają rozwijanie zainteresowań w kierunku pogłębiania wiedzy specjalistycznej z zakresu behawioru zwierząt różnych gatunków, w tym gospodarskich, towarzyszących człowiekowi, egzotycznych i dziko żyjących w ograniczeniu wolności; rozwiązywanie problemów występujących na płaszczyźnie interakcji zwierzę-człowiek-środowisko; określenie stanu psychofizycznego zwierząt z umiejętnością oceny zachowania się zwierząt, które ma wpływ na bezpieczeństwo ludzi; prognozowanie ryzyka zachowań niepożądanych i niebezpiecznych dla człowieka; poprawę warunków bytowania przez dostosowanie środowiska życia do potrzeb behawioralnych oraz uzyskanie kwalifikacji i nabycie kompetencji w zakresie oceny prawidłowości zachowania się zwierząt i jego modyfikacji, jak również doradztwa odnośnie behawioru i dobrostanu w ujęciu aplikacyjnym.

Rynek pracy związany z behawiorystyką i dobrostanem zwierząt posiada charakter przyszłościowy. W krajach Europy zagadnienia właściwego traktowania zwierząt stanowią poważny problem, zarówno w zakresie polityki rolnej, jak i edukacyjnej. Znajomość

behawioru zwierząt może być przydatna na wszystkich etapach rozwoju osobniczego oraz ogniwach produkcji żywności. W dotychczasowej pracy ze zwierzętami uwaga hodowców skoncentrowana była na zaspokojeniu podstawowych potrzeb w zakresie mikroklimatu, żywienia, higieny i profilaktyki bez uwzględnienia potrzeb psychicznych. Komfort psychiczny zwierzęcia zapewnia nie tylko prawidłową homeostazę ustroju, lecz także warunkuje efektywność produkcji, poprawia wskaźniki rozrodu oraz może wpływać na wyższą jakość uzyskiwanych produktów. Ocena zachowań zwierząt jest najbardziej miarodajnym a jednocześnie najtańszym w sensie ekonomicznym źródłem informacji o warunkach bytowania czy poziomie dobrostanu. Studia behawiorystyczne mają na celu przygotowanie do pracy ze zwierzętami, pogłębiają wiedzę o ich potrzebach biologicznych i psychicznych związanych z danym gatunkiem i ekosystemem. Pozwolą na określenie potrzeb behawioralnych, umożliwią modyfikację zachowań, ocenę skutków niewłaściwych warunków utrzymywania i użytkowania zwierząt z uwzględnieniem specyfiki gatunkowej i doradztwa w tym zakresie.

Kierunek „Behawiorystyka zwierząt” będzie pierwszym w Polsce, którego studia będą realizowane w uczelni Państwowej. Dotychczas zagadnienia związane z psychologią zwierząt realizowane były w ramach studiów podyplomowych 3 semestralnych, których koszt uczestnictwa oscylował pomiędzy 5-7 tys. złotych.

Sylwetka absolwenta studiów

Absolwent kierunku „Behawiorystyka zwierząt” będzie posiadał wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem zoologii, etologii stosowanej, ekologii behawioralnej oraz chowu i hodowli zwierząt towarzyszących, dzikich i gospodarskich. Kompetencje absolwenta związane będą ze znajomością wymogów dobrostanu różnych grup zwierząt, ich żywienia, reprodukcji oraz modelowania środowiska życia, doradztwa w zakresie wyboru zwierząt towarzyszących, a także zarządzania populacjami zwierząt dzikich utrzymywanych w ograniczeniu wolności i opracowywania koncepcji programów ich ochrony. Absolwenci będą przygotowani do pracy w instytucjach różnego szczebla działających w sferze hodowli i ochrony zwierząt oraz ochrony środowiska, ogrodach zoologicznych, schroniskach i ośrodkach opieki dla zwierząt, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach doradztwa dla osób indywidualnych i organizacji, fermach zwierząt, a także w służbach kontrolujących i nadzorujących przestrzeganie prawa w stosunku do zwierząt. Absolwenci będą przygotowani do prowadzenia samodzielnej działalności w sferze doradztwa behawiorystycznego oraz konsultowania problemów związanych z dobrostanem zwierząt.

Obok kwalifikacji wynikających z ogólnego systemu kształcenia będą posiadali kompetencje w zakresie:

- wiedzy na temat prawidłowości zachowania się zwierząt;
- umiejętności określania potrzeb behawioralnych;
- umiejętności określania relacji człowiek - zwierzę;
- umiejętności doradztwa w zakresie decyzji posiadania zwierząt oraz zapewnienia im właściwej opieki;
- oceny stanu psychofizycznego na podstawie zachowania się i wskaźników dobrostanu;
- doradztwa behawiorystycznego w programach hodowlanych (projektowania rozwiązań pomieszczeń, akwaria, terraria);
- monitoringu warunków utrzymania;
- konsultacji behawioralnych przy projektowaniu wolier oraz pomieszczeń dla zwierząt w warunkach ich utrzymania;
- programu socjalizacyjnego dla zwierząt hodowlanych i towarzyszących;
- modyfikacji zachowania się zwierząt, diagnozowania przyczyn anomalii behawioralnych, ich charakterystyki, rodzajów oraz opracowania strategii zapobiegania i terapii;
- doradztwa dotyczącego odpowiedzialności za bezpieczeństwo odławiania, przewożenia zwierząt dzikich i pomocy w nagłych przypadkach;
- umiejętności rozpoznawania anomalii behawioralnych w warunkach produkcyjnych;
- szkolenia, uczenia i modyfikowania zachowań z uwzględnieniem potencjalnego kierunku użytkowania zwierząt;
- efektywności wykorzystania zwierząt w różnych formach aktywności człowieka;
- podstaw terapii kontaktowej z udziałem zwierząt;
- rozwoju zainteresowań związanych z przyszłą pracą zawodową

Formy realizacji zajęć

Wykłady

Ćwiczenia

- audytoryjne
- laboratoryjne
- terenowe
- projektowe
- seminaria

Praktyki

- schroniska
- ogrody zoologiczne
- hotele
- pensjonaty
- ośrodki hodowli
- fermy towarowe

- ośrodki szkolenia psów